

Det vil fremgaa heraf, at der ikke kan være noget ivrigere Forkæmper for Hævdelsen af det danske Skolesprog end netop denne Præst, som er ansat til at prædike paa Tydsk, og hvis der har været Tvivl om hans Villie til som loyal dansk Mand at lade det danske Modersmaal komme til sin Ret i saa Henseende, har der altsaa ingen Grund været dertil. Naar han i Andragendet ansøger om at faae sin tarvelige Løn noget forhøiet, og motiverer dette derved, at det vilde falde ham vanskeligt og fordre stor Forberedelse og Forstudium for ham, hvis han, som i en Række af Aar har prædiket paa Tydsk og som Barn har talt Tydsk, skulde udarbejde og holde sin Prædiken paa Dansk paa en saadan Maade, at den kunde tilfredsstille ham som den meget samvittighedsfulde Mand, forekommer dette mig at være ret vel motiveret. Hans Lønning er omtrent 1000 Rd. og fri Bolig; men han har en meget stor Familie og er nødsaget til at anvende en stor Deel af den Tid, han kan have tilovers fra sin Virksomhed som Præst og som Skolelærer ved Menigheden, til at erhverve det Fornødne til sig og sin Families Underhold ved et Institut. Det var for at blive fri herfor, at han søgte om at faae sin Løn forøget, og denne Begjæring var ganske vist billig, da han har været Præst siden 1843 — altsaa i en Række af Aar — og som sagt har en stor Familie. Menigheden har Meget tilovers for ham, men en stor Deel af dens Medlemmer ere fattige, og i det Hele troer jeg, at man kan sige om dem, at de ikke have nogen særdeles Hyst til at gjøre Pengeoffre i denne Henseende, hvilket egentlig er den væsentligste Hindring for at faae Tydsk afflattet. Foruden den omtalte Forhøielse af Lønnen til Præsten vilde det ogsaa være nødvendigt, at der tilveiebragtes en Oversættelse af de liturgiske Bøger, og dette vilde ligeledes medføre Udgifter. Heri ligger altsaa en af de væsentligste Hindringer for at see det Ønske opfyldt, som Kultusministeriet veed man nærer, nemlig at det unaturlige Forhold med Kirkesproget ophæves. Hindringen hidrører fra Mangel paa Midler til at skaffe den Geistlige det fornødne Tilskud til, at han ubelukkende kan hengive sig til sin Embedsvirksomhed, og denne Vanskelighed bliver

ikke mindre derved, at Fleertallet af de stemmeberettigede Medlemmer i Menigheden ved den Afstemning, som fandt Sted i 1863, erklærede, at det ikke engang ønskede, at Staten skulde give noget Tilskud til deres Præsts Løn. Der er altsaa en Utilbøielighed hos Fleertallet af Medlemmerne til selv at give Noget, og man har tillige udtalt en Ulyst til at modtage Noget af Staten; det er Vanskeligheden. Jeg maa benytte Leiligheden til at gjøre den ærede Førespørger opmærksom paa, at den Stemning, som gav sig tilkjende i 1863, ganske vist endnu findes blandt en stor Deel af Menighedens Medlemmer, idet der i Slutningen af afvigte December Maaned til Kultusministeriet er indkommet et Andragende fra 73 Medlemmer af den reformeerte Menighed i Fredericia, hvori de ansøge om at beholde Tydsk som Kirkesprog, og jeg frygter altsaa meget for, at en ny Afstemning ikke vil føre til det Resultat, som den ærede Førespørger mener. Det skulde være mig kjær, hvis hans Interpellation skulde kunne bidrage Noget til at bevirke et saadant Omslag blandt Menighedens Medlemmer, at et Fleertal vilde andrage paa, at Kirkesproget maatte blive Dansk, selv om der stillede som Betingelse, at der gaves et Tilskud fra Statens Side, i hvilken Henseende jeg dog rigtignok maa bemærke, at den reformeerte Menighed fra Statens Side er saa vel begunstiget med Privilegier fremfor dens Colleger, at jeg just ikke finder, at der er stor Opfordring til at hde den Bidrag af Statskassen. Dette kunde altsaa kun motiveres ved, at det var den eneste Maade, hvorpaa det blev muligt med Menighedens Samtykke at faae indført dansk Kirkesprog og at faae det Forhold forandret, som af Førespørgeren ganske rigtigt er blevet karakteriseret som unaturligt. Selv om man nu imidlertid kom over denne Vanskelighed, er der endnu en anden, nemlig den, hvorledes man til enhver Tid kan skaffe den reformeerte Menighed en Præst, som kan prædike Dansk, og jeg tilstaaer, at jeg ikke anseer denne Vanskelighed for at være let at komme over. Umuligt kan det vel ikke være, men i alle Tilfælde vilde dog vistnok det, at der skulde engageres en tydsktalende Mand, som skulde lære saameget Dansk, at han kunde prædike i dette Sprog, være lidet heldigt, og det er vel